
Η σημασία της συμμετοχής των γυναικών σ' ένα αναβαθμισμένο Ευρωκοινοβούλιο

της Ρένας Λάμπα

Μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ ο ρόλος του Ευρωκοινοβουλίου πρόκειται να αναβαθμιστεί και οι αποφάσεις του για τη δημιουργία μιας ομοσπονδιακής, ελπίζουμε, Ευρώπης θα είναι καθοριστικές. Η δημιουργία δημόσιας Ευρώπης απαιτεί και δημοκρατική αντιπροσώπευση. Σε μια αληθινή δημοκρατία το θέμα της αντιπροσώπευσης έχει μεγαλύτερη σημασία από τη συμμετοχή σε μια κυβέρνηση, ακόμη και από το αξίωμα της Προέδρου ή της Πρωθυπουργού. Τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αν δεν διορθωθεί η υποαντιπροσώπευση των γυναικών στα κοινοβούλια, η δημοκρατία θα παραμένει ελλιπής.

Πώς, λοιπόν, μπορούμε να προχωρήσουμε στη δημιουργία μιας μεγάλης Ευρώπης χωρίς να συμπεριληφθούν και οι γυναίκες στη διαδικασία των αποφάσεων;

Η πρόσβαση σημαντικού αριθμού γυναικών στο Ευρωκοινοβούλιο έχει επίσης μια κοινωνική και πολιτιστική αξία αποφασιστική για το μέλλον της Ευρώπης. Η αποκατάσταση της ισορροπίας και της ισότητας δικαιωμάτων ανάμεσα στις δύο κοινωνικές ομάδες, άνδρες και γυναίκες, δεν είναι μόνο θέμα δικαιοσύνης και δημοκρατίας, αλλά και μια αφάνταστη προσφορά των αχρησιμοποίητων γυναικείων ταλέντων που μπορούν να φέρουν νεωτεριστικά στοιχεία και να προκαλέσουν ριζική αλλαγή της κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Η απουσία της γυναικείας κουλτούρας δεν είναι μόνο μία απώλεια αυτή καθεαυτή, αλλά και στέρηση μιας νέας προσφοράς για τη δημιουργία δημοκρατικών θεσμών και μιας πολιτικής κατάλληλης για τη σημερινή κοινωνία.

Ένα σωρό ερωτηματικά έχουν δημιουργηθεί από τις σύγχρονες εθνικές, ευρωπαϊκές και κοινωνικές ανακατατάξεις. Ερωτηματικά που πρέπει ν' απαντηθούν με χρησιμοποίηση όλης της φαντασίας μας και της επινοητικότητάς μας. Τα πολύπλοκα προβλήματα της εποχής μας δεν επιτρέπουν σπατάλη ταλέντων — πρέπει να τα αναζητήσουμε όπου κι αν βρίσκονται, σε άνδρες και γυναίκες.

Οι εργασίες που έγιναν στο διάστημα της Δεκαετίας της Γυναίκας και οι αναρίθμητες μελέτες που δημοσιεύθηκαν από τότε, δείχνουν ότι οι γυναίκες έχουν εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί πέρα από τις διαφορές της εθνικότητας, της γεωπολιτικής ζώνης όπου ζουν, της ηλικίας ή της κουλτούρας τους.

Οι γυναίκες λοιπόν αποτελούν την **πιο «διεθνή» κοινωνική κατηγορία** που προβάλλει στη σύγχρονη κοινωνία.

Η δημιουργία μιας μεγάλης Ευρώπης χρειάζεται ακριβώς αυτή τη διεθνή γυναικεία διάσταση που θα εμποδίσει να δημιουργηθεί μια Ευρώπη κλεισμένη στον εαυτό της, θα βοηθήσει στην προώθηση της αλληλεγγύης Βορρά και Νότου, θα προσπαθήσει να εμποδίσει τη δημιουργία μεγαλύτε-

ρου ακόμη χάσματος ανάμεσα στους πλούσιους και τους φτωχούς.

Η προσπάθεια για την ανάδυση μιας γυναικείας κουλτούρας και για τη γυναικεία συμμετοχή στην πολιτική ζωή ξεπερνά τον αγώνα για τα δικαιώματα της γυναίκας. Πρόκειται για έναν αγώνα σεβασμού των δικαιωμάτων του συνόλου του πληθυσμού. Είναι ένα εκπολιτιστικό έργο από τα σημαντικότερα της τελευταίας δεκαετίας του αιώνα μας.

Παρόλο που τα κέντρα της σημερινής εξουσίας έχουν μεταφερθεί από τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια και σε άλλους τομείς εξίσου καθοριστικούς, όπως είναι τα παγκόσμια οικονομικά δίκτυα και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, η αληθινή δημοκρατία εξακολουθεί να κρίνεται από τη σωστή αντιπροσώπευση. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι γυναίκες δεν πρέπει να εισχωρήσουν στα νέα οικονομικά κέντρα αποφάσεων ή στα μέσα επικοινωνίας. Αντιθέτως μάλιστα, θα λέγαμε ότι επιβάλλεται η ουσιαστική συμμετοχή τους στα σύγχρονα κέντρα εξουσίας. Αλλά επιμένουμε ότι το πρώτο μας βήμα πρέπει να είναι η όσο το δυνατόν πιο δικαίη αντιπροσώπευση των γυναικών στα κοινοβούλια.

Από τώρα και στο εξής ο αγώνας μας είναι ένας: Η δημιουργία της Δημοκρατίας της Ισότητας ως βασικής απαίτησης μιας αληθινής δημοκρατίας. Στόχος πρέπει να είναι μία συμμετοχή τουλάχιστον 48% ως το τέλος του αιώνα. Θα είναι μεγάλο λάθος αν αυτή τη φορά η συμμετοχή των γυναικών στο Ευρωκοινοβούλιο, αλλά και σε όλα τα υπόλοιπα εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα, δεν αυξηθεί σημαντικά.

Ο αγώνας αρχίζει με την υλοποίηση των νομοθετικών εκκρίσεων μεταρρυθμίσεων και θετικών μέτρων που θα επιτρέπουν τη δημιουργία μιας τέτοιας δημοκρατίας. Ζητούμε ένα μόνιμο θεσμικό μέτρο που θα εγγυάται την πραγματική αντιπροσώπευση του λαού. Αυτό χαρακτηρίστηκε στη Διευθυντική Επιτροπή για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών του Συμβουλίου της Ευρώπης ως «το κατώφλι της ισότητας». Δηλαδή δεν πρέπει καμία συμμετοχή του ενός φύλου να είναι μικρότερη σε όλα τα κέντρα αποφάσεων, από το γενικό ποσοστό που θα οριστεί. Και επειδή η πλήρης ισότητα είναι δύσκολο να επιτευχθεί, έχει προταθεί, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ένα ποσοστό 40% για κάθε φύλο ως «κατώφλι» για την πρόσβαση στη Δημοκρατία της Ισότητας. Η διαφορά από τις ποσοστώσεις είναι ότι αυτό το μέτρο θα έχει χαρακτήρα μονιμότητας και θα ισχύει και για τα δύο φύλα.

Εμπρός, λοιπόν, για μια αληθινή αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Ας συμβάλουμε όλοι μαζί για την καταπολέμηση του «δημοκρατικού ελλείμματος» και για τη δημιουργία μιας κοινωνικής Ευρώπης, αληθινής Ευρώπης των Πολιτών.